

Systematika - 5. díl: Skupinové činnosti

V minulém díle našeho metodického seriálu jsme hovořili o takzvaných individuálních herních činnostech ve volejbale. Dnes na předešlé téma navážeme a povíme si základní informace o skupinových činnostech neboli herních kombinacích. Mluvíme-li o skupinových činnostech (dále budeme používat termín herní kombinace), mluvíme o činnosti minimálně dvou a maximálně pěti hráčů v rámci jedné volejbalové roze hry.

Herní kombinace je záměrná, časově a prostorově sladěná spolupráce dvou až pěti hráčů, při řešení konkrétní herní situace. Mluvíme-li o záměrné a sladěné spolupráci neboli **součinnosti** dvou a více hráčů, je třeba zdůraznit základní princip učení součinností ve volejbale. Při učení herních kombinací, ať už obranných, nebo útočných, musí vždy trenér vyslovit jasné požadavky na aktéry této součinnosti. Učíme-li například útočnou herní kombinaci, je třeba sdělit jasné pokyny jak nahrávači (jaký druh nahrávky použije, jaké je jeho výchozí postavení vzhledem k útočícímu hráči a podobně), tak útočícímu hráči (kdy se rozebíhá na smeč, odkud se rozebíhá a podobně). Tyto informace musí trenér hráčům sdělit ještě před zahájením nácviku součinnosti.

Skupinové činnosti jsou, tak jak jsme popisovali v předešlém díle, mezistupněm mezi individuálními a týmovými činnostmi. Předpokladem pro zvládnutí skupinové činnosti je ovládnutí individuálních herních činností všech hráčů, kteří se do skupinové činnosti zapojují. Chceme-li tedy učit hráče herní kombinaci útok po vystřelené nahrávce, musíme nejprve zajistit, aby si hráči v dostatečné míře osvojili individuální herní činnosti související s nácvikem herní kombinace, v tomto případě IHČ útočný úder a nahrávka a v přeneseném smyslu i IHČ přihrávka. Z toho jasně vyplývá posloupnost nácviku a rozvoje ve volejbale.

Tak jako v celé této kapitole *systematika* se stále pohybujeme v rovině volejbalové teorie a základních pojmů a termínů. Volejbalová systematika rozděluje herní kombinace do základních podkapitol, tak jako u ostatních pojmů. Základní dělení HK můžeme provést na:

- 1.) Herní kombinace útočné**
- 2.) Herní kombinace obranné**

Druhy herních kombinací a konkrétní příklady si popíšeme v samostatné kapitole, nicméně podrobnější dělení těchto pojmů můžeme provést již nyní:

Herní kombinace útočné

- 1.) ÚK bez signálu** - například útočné kombinace s nahrávačem přední řady, útočné kombinace s vbíhající nahrávačem, útočné kombinace po nahrávce z pole, útočné kombinace po přihrávce a podobně. Zde apelují na dostatečné věnování pozornosti nácviku ÚK po nahrávce z pole. Útok po nahrávce z pole se v dnešním dynamicky se vyvíjejícím volejbale vyskytuje čím dál častěji a ve světových družstvech prakticky nevidíme hráče, který by nebyl schopen realizovat optimální nahrávku z pole.
- 2.) ÚK se signálem** - jedná se o ty druhy ÚK kombinací, které jsou zakončeny signálem - přesně domluvenou a zacvičenou spoluprací mezi nahrávačem a útočícím hráčem. Mezi druhy těchto

ÚK patří například vystřelená nahrávka do zón II. a IV., rychlík, metr, krátká nahrávka za hlavu, polovysoká nahrávka hraná v tandemu za rychlíkem a podobně.

Herní kombinace obranné

- 1.) OK při vykrývání útočícího spoluhráče** - vykrývání dvěma hráči, vykrývání třemi hráči a podobně
- 2.) OK proti útoku soupeře** - obranné kombinace bez bloku (například při zpracování míče zadarmo), obranné kombinace s jednoblokem, s dvojblokem, s trojblokem a podobně

U obranných herních kombinací dále rozlišujeme situace s předním nebo zadním nahrávačem, situaci s předním neblokujícím hráčem za blokem (tzv. neblok za blok) a podobně... Praktická cvičení předneseme v samostatné kapitole *skupinové činnosti*...

Naše cesta volejbalovou teorií se pomalu, ale jistě blíží ke svému konci, přesto nás v příštím díle čeká další důležité a poněkud obsáhlejší téma - **TÝMOVÉ ČINNOSTI VE VOLEJBALU**.